

Wrocław, wrzesień 2019r.

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające

Monika Graba

USTAWA O RODZICIELSKIM ŚWIADCZENIU UZUPEŁNIAJĄCYM

**1 marca
2019 r.**

data wejścia w życie ustawy

Podstawa prawna:

- **Ustawa z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym** - opublikowana w Dzienniku Ustaw z 18 lutego 2019 r. pod poz. 303

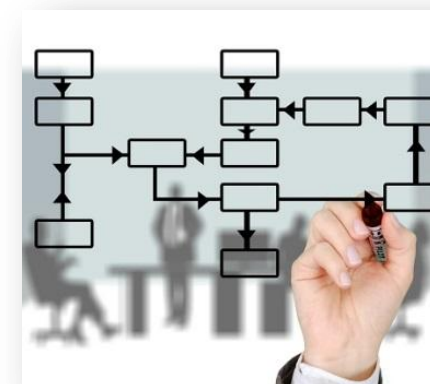

CEL ŚWIADCZENIA

 Zapewnienie niezbędnych środków utrzymania osobom, które zrezygnowały z zatrudnienia lub innej działalności zarobkowej albo ich nie podjęły ze względu na wychowywanie dzieci w rodzinach wielodzietnych.

 Podkreślenie ważnej z punktu widzenia kraju funkcji społecznej pełnionej przez rodziców związanej z wychowywaniem dzieci oraz docenienie trudu wychowawczego rodziców w rodzinach wielodzietnych, poprzez zapewnienie określonych środków, po osiągnięciu odpowiedniego wieku.

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające jest świadczeniem nieskładkowym (pozaubezpieczeniowym) o specjalnym charakterze, finansowanym z budżetu państwa.

KRYTERIA PRYZNANIA RSU

ŚWIADCZENIE MOŻE BYĆ PRYZNANE:

art.3

matce, która:

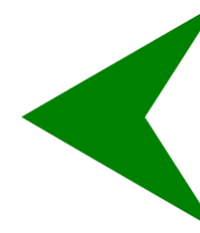
- ✓ urodziła i wychowała lub wychowała co najmniej czworo dzieci,
- ✓ osiągnęła wiek wynoszący co najmniej 60 lat,
- ✓ nie posiada dochodu zapewniającego niezbędne środki utrzymania.

ojcu, który:

- ✓ w przypadku śmierci matki dzieci albo porzucenia dzieci przez matkę lub w przypadku długotrwałego zaprzestania wychowywania dzieci przez matkę,- wychował co najmniej czworo dzieci,
- ✓ osiągnął wiek wynoszący co najmniej 65 lat,
- ✓ nie posiada dochodu zapewniającego niezbędne środki utrzymania.

DZIECKO

Przez **dziecko** ustawodawca rozumie dziecko własne lub współmałżonka lub dziecko przysposobione (art. 2 pkt 1 ustawy).

W rozumieniu art. 3 ust.1 pkt.1 **matką** może być kobieta, która nie jest matką biologiczną dziecka, ale wychowywała dziecko współmałżonka lub dziecko przysposobione.

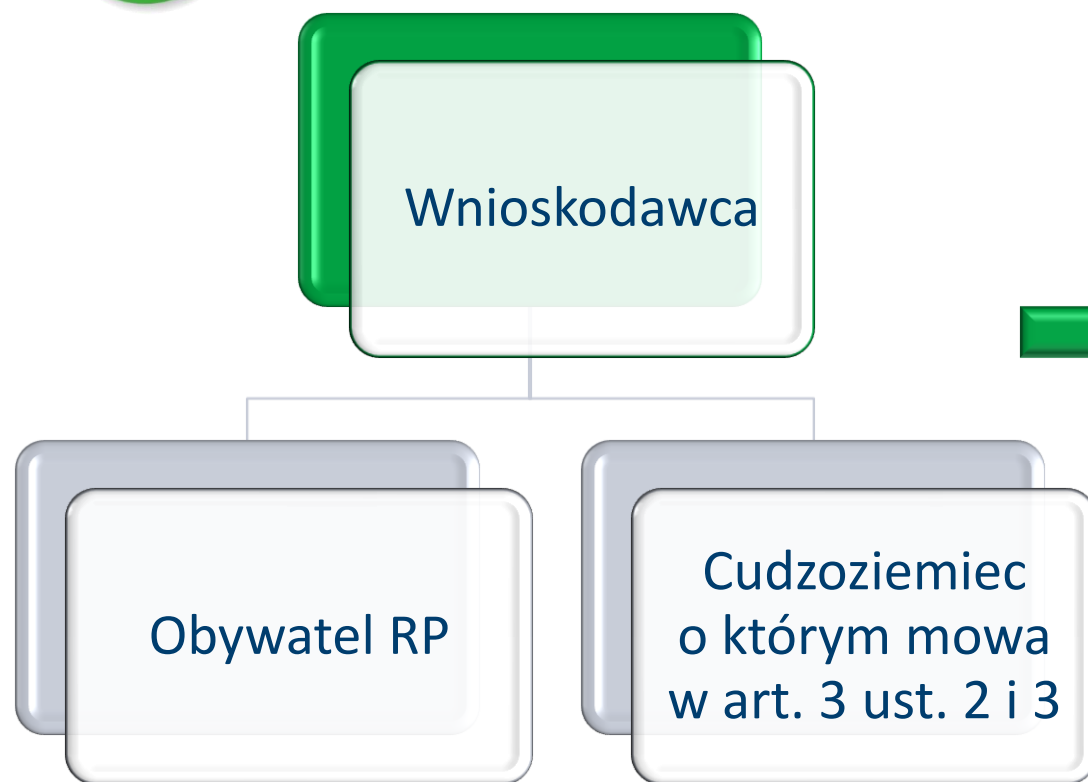
POZOSTAŁE WARUNKI NIEZBĘDNE DO PRYZNANIA ŚWIADCZENIA, TO:

- zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadanie po ukończeniu 16 roku życia centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych), o którym mowa w przepisach podatkowych, na terytorium RP, przez okres co najmniej 10 lat,
- posiadanie obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej lub
- posiadanie prawa pobytu lub prawa stałego pobytu na terytorium RP – dotyczy obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej lub
- legalne przebywanie na terytorium RP - dotyczy cudzoziemców

POZOSTAŁE WARUNKI NIEZBĘDNE DO PRYZNANIA ŚWIADCZENIA, TO:

musi co najmniej przez 10 lat
zamieszkiwać i posiadać ośrodek
interesów życiowych na terenie Polski

Warunek zamieszkiwania na terenie Polski przez 10 lat zostanie spełniony jeżeli osoba ubiegająca się o świadczenie w okresie między 16 a 60 rokiem życia - kobieta lub 65 rokiem życia - mężczyzna wykaże, że łącznie przez 10 lat zamieszkiwała i w tym okresie miała centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) na terenie RP.

**Warunek zamieszkania na terytorium RP musi być spełniony także
w trakcie pobierania świadczenia**

DOCHÓD

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające może być przyznane matce lub ojcu, jeśli nie posiada dochodu zapewniającego **niezbędne środki utrzymania**.

Niezbędne środki utrzymania

to pojęcie niedookreślone wprowadzone przez ustawodawcę w celu umożliwienia dokonania w ramach uznania administracyjnego oceny spełnienia przez wnioskodawcę wymaganych warunków.

Świadczenie nie przysługuje :

osobie uprawnionej do emerytury lub renty w wysokości co najmniej najniższej emerytury.

TYMCZASOWY ARESZT I ZAKŁAD KARNY

- Świadczenie nie przysługuje osobie, która jest tymczasowo aresztowana lub odbywa karę pozbawienia wolności

WNIOSEK O RSU

art.4

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające może zostać przyznane przez Prezesa Zakładu wyłącznie na wniosek.

Wniosek może być złożony przez osobę uprawnioną (matkę albo ojca dzieci), przez pełnomocnika lub przedstawiciela ustawowego.

W razie złożenia wniosku przez pełnomocnika do wniosku powinno być przedłożone stosowne pełnomocnictwo. W przypadku złożenia wniosku przez przedstawiciela ustawowego np. opiekuna osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej do wniosku powinien być dołączony dokument poświadczający tę okoliczność np. orzeczenie Sądu o ustanowieniu opiekuna.

WNIOSEK O RSU

WNIOSEK O RSU POWINIEN ZAWIERAĆ:

- dane osoby, która ubiega się o świadczenie:
 - imię, nazwisko,
 - datę urodzenia,
 - numer PESEL albo jeśli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu,
 - adres miejsca zamieszkania,
 - adres miejsca pobytu lub ostatniego miejsca zamieszkania – w przypadku osoby nieposiadającej adresu miejsca zamieszkania,
 - adres do korespondencji, jeśli jest inny niż adres zamieszkania,
- żądanie wnioskodawcy, w którym wskazuje świadczenie, o jakie się ubiega,
- wskazanie sposobu wypłaty świadczenia wraz z podaniem odpowiednich danych niezbędnych do jego wypłaty,
- podpis wnioskodawcy lub jego przedstawiciela ustawowego bądź pełnomocnika.

WNIOSEK O RSU

Do wniosku wnioskodawca powinien dołączyć:

Akty urodzenia dzieci

Numery PESEL dzieci

**Oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej,
majątkowej i materialnej**

Na formularzu wg wzoru opracowanego
przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

**Oświadczenie o innych okolicznościach, których
ustalenie jest niezbędne do przyznania świadczenia**

**Inne dokumenty, które mogą mieć wpływ na
przyznanie świadczenia.**

1

2

3

4

5

OŚWIADCZENIE O SITUACJI MATEMATYCZNEJ

W oświadczeniu wnioskodawca powinien potwierdzić:

- ✓ uzyskiwanie lub nieuzyskiwanie dochodu z tytułu zatrudnienia lub prowadzenia innej działalności zarobkowej,
- ✓ posiadanie lub brak ustalonego prawa do emerytury lub renty oraz pobieranie lub niepobieranie emerytury lub renty,
- ✓ posiadanie lub nieposiadanie gospodarstwa rolnego, a w przypadku posiadania gospodarstwa rolnego również powierzchnię tego gospodarstwa,
- ✓ uzyskiwanie lub nieuzyskiwanie dochodów z działów specjalnych produkcji rolnej,
- ✓ uzyskiwanie lub nieuzyskiwanie innych dochodów,
- ✓ urodzenie co najmniej czworga dzieci,
- ✓ wychowanie co najmniej czworga dzieci,
- ✓ przebywanie lub nieprzebywanie w areszcie śledczym, zakładzie karnym

OŚWIADCZENIE O SITUACJI MATEMATYCZNEJ

W oświadczeniu wnioskodawca powinien potwierdzić cd.:

- ✓ posiadanie lub nieposiadanie przerw w wychowywaniu dzieci, a w przypadku posiadania przerw również długość i przyczyny tych przerw,
- ✓ zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i posiadanie po ukończeniu 16. roku życia centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych), o którym mowa w art. 3 ust. 1a pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz długość okresu w jakim osoba ubiegająca się o świadczenie spełniała ten warunek przed zgłoszeniem wniosku o świadczenie,
- ✓ datę zgonu matki dzieci lub ich porzucenia lub pozbawienia matki praw rodzicielskich,
- ✓ inne okoliczności niezbędne do oceny spełnienia przesłanek warunkujących przyznanie świadczenia.

ŚRODKI DOWODOWE

Przedstawione okoliczności mogą być potwierdzone :

- ✓ zaświadczeniami właściwego urzędu skarbowego, które potwierdzają źródła osiąganych dochodów lub przychodów oraz ich wysokość,
- ✓ zaświadczeniami, które potwierdzają aktualne zatrudnienie lub prowadzenie innej działalności zarobkowej, oraz wysokość osiąganych dochodów lub przychodów,
- ✓ zaświadczeniami, które potwierdzają wysokość innych świadczeń pobieranych przez wnioskodawcę,
- ✓ zaświadczeniami z urzędu gminy, które potwierdzają rodzaj oraz wielkość posiadanego gospodarstwa rolnego,
- ✓ oświadczeniami o wysokości dochodu z gospodarstwa rolnego,
- ✓ innymi dokumentami, które potwierdzają sytuację osobistą, rodzinną, majątkową i materialną wnioskodawcy.

UPOWAŻNIONE ORGANY

Świadczenie może przyznać:

art.5

**Prezes Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych**

**Prezes Kasy Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego –**
jeżeli osoba wnioskująca
legitymuje się okresami
podlegania ubezpieczeniu
społecznemu rolników,
chyba że emeryturę lub rentę
wypłaca jej wyłącznie organ
rentowy ZUS.

WYSOKOŚĆ ŚWIADCZENIA**art.7**

ustawodawca określił górną granicę wysokości rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego i wskazał, że nie może ona przekroczyć wysokości najniższej emerytury w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 2 pkt 5. ustawy)

PREZES MOŻE PRYZNAĆ ŚWIADCZENIE W WYSOKOŚCI :**najniższej emerytury**

- W przypadku osoby, która nie pobiera emerytury lub renty i nie posiada dochodu, który zapewnia jej niezbędne środki utrzymania.

dopełnienia do kwoty najniższej emerytury

- Jeśli osoba ubiegająca się o świadczenie pobiera emeryturę lub rentę, o której mowa w art.2 pkt. 3 w kwocie niższej niż wysokość najniższej emerytury Prezes ZUS może przyznać świadczenie w wysokości dopełnienia do kwoty najniższej emerytury. Wysokość tego świadczenia odpowiada różnicy pomiędzy wysokością najniższej emerytury, a wysokością **pobieranej** emerytury lub renty.

PODSTAWA WYPŁATY ŚWIADCZENIA

- Na podstawie decyzji Prezesa ZUS przyznającej świadczenie właściwy organ rentowy podejmie wypłatę świadczenia i zawiadomi o tym osobę uprawnioną.

WALORYZACJA RSU

Rodzicielskie świadczenie uzupełniające podlega corocznie waloryzacji na zasadach i w terminie wskazanym dla waloryzacji emerytur i rent przysługujących na podstawie przepisów emerytalnych.

- ➔ Kwota rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego po waloryzacji nie może być wyższa niż kwota najniższej emerytury.
- ➔ Jeżeli w wyniku waloryzacji emerytury lub renty oraz waloryzacji RSU, suma tych świadczeń przekracza kwotę najniższej emerytury, RSU podlega obniżeniu do takiej kwoty aby suma świadczeń nie przekroczyła kwoty najniższej emerytury.
- ➔ Przeliczenia RSU dokonuje organ rentowy na zasadach określonych w art. 7 ust. 9 ustawy.

WSTRZYMANIE WYPŁATY RODZICIELSKIEGO ŚWIADCZENIA UZUPEŁNIAJĄCEGO

Jeżeli ustaną okoliczności będące podstawą przyznania świadczenia, prawo do świadczenia ustaje. Organ rentowy stwierdza decyzją ustanie prawa do świadczenia i wstrzymuje jego wypłatę

➡ Pobyt w areszcie śledczym lub zakładzie karnym

➡ Ustanie przesłanki zamieszkania

➡ Posiadanie niezbędnych środków utrzymania

Finansowanie RSU

- ✓ Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego realizuje zadania z zakresu świadczenia jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.
- ✓ Świadczenie i koszty jego obsługi są finansowane z budżetu państwa.

PODATEK

Rodzicielskie świadczenia uzupełniające (RSU) podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym na zasadach przyjętych dla emerytur i rent. Osobom pobierającym rodzicielskie świadczenie uzupełniające (RSU) Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie przysyłał roczne rozliczenie podatkowe lub informację o wysokości uzyskanego dochodu w terminie do końca lutego (do Urzędów Skarbowych dane będą przesyłane do końca stycznia). Kwota zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (RSU), pomniejszy podstawę opodatkowania przy bieżącej wypłacie lub rozliczeniu rocznym

UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

- ✓ Z przepisów ustawy wynika, że osoba uprawniona do rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Osoby pobierające rodzicielskie świadczenie uzupełniające podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu.
- ✓ Składka zdrowotna będzie pobierana na ogólnych zasadach ze świadczenia RSU.
- ✓ Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia, od którego przysługuje jego wypłata, a wygasa z dniem zaprzestania wypłaty.
- ✓ Oddział ZUS właściwy do wypłaty świadczenia RSU, jako płatnik:
 - zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego osoby pobierające świadczenie RSU,
 - oblicza i pobiera składkę na ubezpieczenie zdrowotne od wypłacanego RSU.